

Foto voorzijde omslag genomen door de auteur in Gaza, mei 2014.

Op deze zelfde plek op het strand zouden twee maanden later vier spelende jongetjes doodgeschoten worden door een Israëlische kanonneerboot. Zij woonden in de buurt van het strand en kwamen er vaak; het zouden heel wel deze jongetjes geweest kunnen zijn. De kanonniers hadden er twee schoten voor nodig, want de helft ontkwam bij het eerste schot.

(Zie verder pp. 151-152 en eindnoot 352 in dit boek, alsmede pagina 362 in *Oorlogen & oceanen*).

In 1 Samuël 15:3 geeft de Heer aan de Israëlieten de opdracht Amalek te doden, samen met al zijn onderdanen, vrouwen en kinderen inclusief. Voor velen in Israël is Amalek de personificatie van het Kwaad en zijn de Palestijnen de Amalekieten van vandaag.

Erik Ader

Kinderen van Amalek

*Mythes en feiten rond het
Israëliisch-Palestijns conflict*

Eerste druk, 2023

Copyright © 2023 Erik Ader

Voor overname kunt u zich wenden tot Uitgeverij Palmslag,
www.palmslag.nl

Omslagbeeld Erik Ader, uitleg pagina 2

Omslag en binnenwerk Stephan Csikós

Kaarten Jan de Jong

Foto auteur Peter Fokker

ISBN 978 94 93245 96 9 / NUR 697

*Aan mijn ouders, aanstichters van mijn
betrokkenheid bij dit conflict*

No Jewry exists without morals.

Tekst in drie talen op de muur van een synagoge in Boedapest

Wie het zionisme morele maatstaven aanlegt, is geen Zionist.

Ben-Goerion*

*Wat naar voren komt uit deze feiten is de broosheid van menselijke
compassie, empathie en morele gevoelens.*

Nico Frijda**

*Als je uitspreken tegen onrecht antisemitisch is, dan ben ik een
antisemiet.*

Akiva Eldar***

Inhoud

Proloog	13
Ten geleide	15
Chronologie	16
Kaart: Palestina en Israël, 1947 – heden	22
Kaart: De Bezette Gebieden	23
Detailkaart Jeruzalem e.o. in Bezet Gebied	24
Kaart: De Gazastrook	25
Mythe 1 Een land zonder volk voor een volk zonder land	26
Mythe 2 Het vluchtelingenprobleem is een gevolg van Arabische agressie	27
<i>Zionistische terreur</i>	30
Mythe 3 Wij staan quitte na de verdrijving van de Joden uit de Arabische landen	32
Mythe 4 De Palestijnen hadden een eigen staat kunnen hebben als zij het verdelingsplan van de Verenigde Naties uit 1947 hadden geaccepteerd	35
<i>Mythe 4a De Palestijnen hebben al een eigen land: Jordanië</i>	36
Mythe 5 De Zesdaagse Oorlog is begonnen door de Arabische landen	38
Mythe 6 Israël bood al in 1967 de bezette gebieden aan in ruil voor vrede	40
Mythe 7 De Jom Kipoer-oorlog is het bewijs dat de Arabische landen uit zijn op de vernietiging van Israël	43
Mythe 8 Israëls uitgestoken vredeshand	44
<i>Vergeten feiten: Camp David 1978</i>	53

- Mythe 9 Het mislukken van Camp David, in juli 2000, is de schuld van Arafat 56
Sharon en de moeder aller provocaties, Jeruzalem 28 september 2000 63
- Mythe 10 Israël vocht in de voorhoede van de War on Terror 67
Gemiste kansen (2006-2007) 72
Olmerts vredesinitiatief 2007-2008 en de Annapolis Conferentie 74
Secretary of State John Kerry's poging een oplossing voor het conflict binnen bereik te brengen, voorjaar 2014 80
- Mythe 11 Praten met Hamas is even verwerpelijk als zinloos 82
Elke eis om tot een oplossing te komen zonder Hamas staat gelijk aan het weigeren van een oplossing 84
Een onnodige oorlog 86
Hamas voor hoofdarbeiders verklaard 90
Terroristen kweken doe je zo 96
Zelfmoordaanslagen 98
'Dit is waar wij voor strijden' – Hamas 100
- Mythe 12 De blokkade van Gaza is nodig om te voorkomen dat Hamas zich bewapent 104
Mythe 12a Israëls terugtrekking uit Gaza toont dat opgeven van bezet gebied alleen maar leidt tot aanvallen op Israël vanuit die gebieden! 114
- Mythe 13 Palestijns haatzaaien staat het bereiken van vrede in de weg 117
Framing 123
- Mythe 14 Israëliisch geweld is legitieme uitoefening van staatsmacht, Palestijns geweld is terrorisme 126
Ein Harod (ook wel Ein Haroed of Ein Charoed) 136
Lydda juli 1948 138

Mythe 15	Israël is de enige democratie in het Midden-Oosten	143
	<i>Israël als de belichaming van een metafysisch ideaal</i>	143
	<i>Sabbatai Zwi en de komst van de Messias</i>	145
	<i>Quo vadis?</i>	161
Mythe 16	Kritiek op Israël is een vorm van crypto-antisemitisme	164
Tot slot		172
Literatuur		174
Verantwoording literatuur		188
Verantwoording schrijfwijze		188
Verklarende woordenlijst		189
Lijst van afkortingen		191
Verantwoording		192
Eindnoten		193
Dank		259

Proloog

Op 5 juni 1936 stapte de man die mijn vader zou worden op de fiets voor een pelgrimstocht naar Jeruzalem. Nagelaten notities en brieven van die reis inspireerden mij om in 1966 die reis ook te maken, zij het liftend. Zelf heeft hij mij over die reis nooit iets kunnen vertellen: hij werd op 35-jarige leeftijd wegens grootschalige hulp aan onderduikers door de Duitsers gefusilleerd.

Die liftreis voerde mij door Syrië, Libanon en Jordanië en daar en toen ontstonden bij mij de eerste barsten in het beeld dat wij allen in ons deel van de wereld hadden van Israël: dat de Joodse staat was gesticht in een land zonder volk voor een volk zonder land. In die omringende landen vond ik mensen in armoedige omstandigheden, bezitloze paupers, die tot achttien jaar daarvoor in dat lege land hadden gewoond. Sindsdien ben ik me meer en meer in dat conflict gaan verdiepen. Door erover te lezen, door te reizen, door gesprekken met mensen daar, waaronder oud-onderduikers van mijn ouders, en tijdens een beroepsmatig verblijf in de regio.

In de loop der decennia stapelden de onthutsende ontdekkingen zich op. Ik deed daar al verslag van in mijn boek *Oorlogen & oceanen*, maar veel bleef ook onbesproken. Dit boek is het vervolg, geschreven voor diegenen die verdieping van hun kennis over het Israëliisch-Palestijns conflict zoeken. Het laat zich lezen zonder voorkennis van *Oorlogen & oceanen*, maar wat mij dreef om ook nog dit boek te schrijven wordt inzichtelijk door het lezen van het vorige.

Wat daarin ook inzichtelijk wordt, is de invloed van het verzetsverleden van onze ouders op de jeugd van mij en mijn broer Bas Jan en wat hem dreef op zijn trans-Atlantische zeiltocht.

Ten geleide

Inzicht in het Israëliisch-Palestijns conflict wordt in ons deel van de wereld belemmerd door een aantal hardnekkige, zorgvuldig gecultiveerde mythes: dat het land woest en leeg was voor het door de Joden werd ontwikkeld, dat het vluchtelingenprobleem een gevolg is van Arabische agressie en dat Israël vrede wil, maar altijd belaagd wordt door de omringende landen, om er een paar te noemen.

Dit boek bevat een confrontatie van de mythes met de feiten rond het Israëliisch-Palestijns conflict. Samen met de mythes wordt de recente geschiedenis van het conflict onder de loep genomen. In die recente geschiedenis speelt Hamas een rol: een reden om inzicht te geven in de drijfveren van die beweging.

Daarna volgt een verhandeling over de mechanismen die ons beeld van het conflict vormen.

Ook wordt de aandacht gevestigd op het veranderde karakter van het zionisme, van seculier naar religieus, door de opkomst van het fundamentalistisch nationalisme en de gevolgen daarvan voor het Israëliische beleid.

Ten slotte wordt de begripsverwarring geanalyseerd die heerst rond kritiek op Israël en antisemitisme.

Een uitgebreid notenapparaat geeft inzicht in de bronnen van de gepresenteerde feiten en de onderbouwing van de redeneringen, alsmede vele aanvullingen op de hoofdtekst. Die bronnen zijn voor het leeuwendeel Joods, al of niet Israëliisch.

Chronologie

1896	Verschijsing <i>De Jodenstaat</i> van Herzl
1897	1 ^e Zionistisch Congres
1917	Balfour-verklaring
1922	Splitsing mandaatgebied Palestina in Palestina en Transjordanië
1936 – 1939	Palestijnse opstand tegen het Britse gezag
1937	Peel-rapport
1939	Britse White Paper
1942	Biltmore-conferentie
December 1947	Stemming in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties over het verdelingsplan. Acceptatie door het Joods Agentschap/de staat Israël in wording, afwijzing door de Arabische landen.
Januari 1948	Begin van de systematische verdrijving van de Palestijnse bevolking
15 mei 1948	Het uitroepen van de Staat Israël, inval van Arabische buurlanden in het voormalige mandaatgebied Palestina
Februari – april 1949	Wapenstilstandsovereenkomsten tussen Israël en de verschillende buurlanden
1953	Palestijnse inwoners van Israël komen onder Militair Gezag, tot 1968. Israëlische moord op 69 dorpelingen in Qibya
Juli 1954	Valsevlagoperatie van Israël in Egypte

Februari 1955	Israëlische aanval op Egyptisch militair hoofdkwartier in Gaza
Oktober 1956	Israël doodt 53 Palestijnse burgers in Kafr Qasim
1948 – 1956	Sluiting van de Straat van Tiran voor scheepvaart van en naar Eilat
Herfst 1956	Israëlich-Brits-Franse aanval op Egypte
Juni 1967	Zesdaagse Oorlog
Vanaf juni 1967	Systematische verdrijving van Palestijnen uit de West Bank en Oost-Jeruzalem
28 juni 1967	Israël breidt de gemeentegrenzen van Jeruzalem drastisch uit op de West Bank en annexeert vervolgens heel Oost-Jeruzalem.
Medio juli 1967	Toestemming aan kolonisten zich te vestigen op de Hoogvlakte van Golan
28 augustus – 2 september 1967	Topconferentie van de Arabische Liga in Khartoem
1969 – 1970	Uitputtingsoorlog Israël-Egypte
Mei – september 1970	Vliegtuigkapingen door Palestijnen
September 1972	Gijzeling Israëlische atleten tijdens de Olympische Spelen te München
Oktober 1973	Jom Kipoer-oorlog
April 1975	Begin Libanese burgeroorlog
Juli 1977	Beëindiging Palestijnse gijzelingsactie op vliegveld Entebbe
Oktober 1977	Vliegtuigkaping door Palestijnen
Maart 1978	Israëlische inval in Libanon
September 1978	Camp David I
1981	Israël annexeert de Golan.
Juni 1982	Israëlische invasie van Libanon
Oktober 1985	Kaping van het schip Achille Lauro
December 1987	Begin 1 ^e Intifada, tot 1993
December 1987	Oprichting Hamas

April 1988	Aboe Jihad vermoord door de Mossad
Oktober 1990	17 Palestijnen gedood bij de Al Aqsa-moskee, oprichting gewapende tak van Hamas, de Izz ad-Din al Qassam Brigades
30 oktober – 4 november 1991	Madrid-conferentie, gevolgd door onderhandelingen tussen Israël en de Arabische landen, inclusief de PLO, gedurende 1991-1993
December 1992	Guerillaoorlog van Hamas tegen Israël in de bezette gebieden, gevolgd door zelfmoordaanslagen van Hamas in Israël zelf. Israël deporteert 415 Palestijnen naar Libanon.
September 1993	Ondertekening Oslo-akkoorden. Einde Intifada.
Februari 1994	Aanslag op de Ibrahim-moskee in Hebron door Baruch Goldstein, gevolgd door zelfmoordaanslagen door Hamas in Israël, tot augustus 1995
4 november 1995	Moord op Rabin
Januari 1996	Aanslag op Yahia Ayyash, gevolgd door nieuwe golf Palestijnse zelfmoordaanslagen
September 1997	Aanslag op Khaled Mashal
Juli 2000	Camp David II
28 september 2000	Sharon bezoekt de Tempelberg, begin 2 ^e Intifada, tot 2005.
28 januari 2001	Taba-overleg mislukt.
Februari 2001	Sharon wint de Israëlische verkiezingen.
Mei 2001	Mitchell-rapport
11 september 2001	Aanslagen op de Twin Towers in New York
27 maart 2002	Grote zelfmoordaanslag in Israël: 33 doden

28 maart 2002	Vredesvoorstel Arabische Liga. Herhaald in 2007
Juli 2002 – april 2004	Israël doodt de vier belangrijkste leiders van Hamas, waaronder sjeik Yassin.
April 2003	Road Map to Peace
Juni 2003	Palestijns verzet kondigt eenzijdige wapenstilstand af. Israël liquideert een leider van Hamas.
November 2003	‘Genève-initiatief’
April 2004	Israël liquideert de nummers één en twee van Hamas.
Mei – 25 juni 2005	Tadiáh Hamas
September 2005	Israëlische terugtrekking uit Gaza
November 2005	‘Agreement on Movement and Access’ (AMA) Gaza
Januari 2006	Parlementsverkiezingen in Palestina
Mei 2006	‘Gevangenendocument’
Juli – augustus 2006	Israëlische invasie van Libanon
5 juni 2006	Ontvoering Shalit
24 juni 2006	Operatie ‘Zomerregen’: Israëlische inval in Gaza
December 2006 – september 2008	Vredesbesprekingen tussen Israël en de Palestijnse Autoriteit
Juli 2007	Hamas neemt de macht over in Gaza.
Eind november 2007	Annapolis Vredesconferentie
27 februari 2008	Hamas vuurt raketten af op Ashkelon, gevolgd door Israëlische aanvallen op en in Gaza: operatie ‘Warme Winter’.
Juni – november 2008	Hamas betracht wapenstilstand, Israël schendt de condities. Israël vernielt op grote schaal infrastructuur in Gaza.
16 september	Olmerts vredesvoorstel
November 2008	Een korte inval van Israël in Gaza

27 december 2008 – 21 januari 2009	Gaza-oorlog – Operatie ‘Gegoten Lood’
September 2009	Goldstone-rapport over de Gaza-oorlog van 2008-2009
Augustus 2011	Aanvallen vanuit Egypte door Palestijnen op Israëliische burgers in de Negev
14 november 2012	Aanslag op Ahmed Jabari, begin oorlog in Gaza
Augustus 2013 – medio maart 2014	Onderhandelingen Netanyahoe en Abbas, op het laatst gefaciliteerd door de vs
8 juli – 26 augustus	Gaza-oorlog – Operatie ‘Beschermd Rand’
2014	De Amerikaanse Secretary of State John Kerry, Israël, Egypte en Jordanië houden een vredesconferentie in Aqaba. Israël wijst de voorstellen af.
21 februari 2016	
Mei 2017	Nieuw handvest Hamas
30 maart 2018	Begin van de protesten bij het afscheidingshek in Gaza: ‘Grote mars van de terugkeer’
Mei 2018	Opening Amerikaanse ambassade in Jeruzalem
11 – 13 november 2018	IDF inval in Gaza
November 2019	Clashes tussen IDF en Islamic Jihad
September 2020	Abraham-akkoorden
10 – 21 mei 2021	Gaza-oorlog, begonnen in Jeruzalem over de Al Aqsa-moskee en huisuitzettingen Clashes in gemengde Palestijns-Joodse steden in Israël tussen beide bevolkingsgroepen
5 – 7 augustus 2022	Operatie ‘Ochtendgloren’ in Gaza

Kaart: De Gazastrook

Mythe 1

‘Een land zonder volk voor een volk zonder land’

De eerste, oudste en meest fundamentele mythe, de moeder aller mythes, bestaat uit de ontkenning van het bestaan van een oorspronkelijke bevolking in het begeerde land. Hij luidt: er was geen ander volk in Palestina voor de komst van de Joden.

Het is aantrekkelijk om in deze mythe te geloven, want dat lost het fundamentele probleem op van het zionisme: hoe te rechtvaardigen dat je andermans land in bezit neemt?

Deze mythe kent varianten: ‘Ja, er waren wel Arabieren, maar die waren er nog maar net, aangetrokken door de welvaart die wij brachten. Zij hadden geen band met het land zoals wij. Dat kun je zien aan de verwaarloosde staat waarin wij het aantreffen en blijkt ook wel uit hoe makkelijk ze op de vlucht sloegen.’¹

Het was evenwel van meet af aan duidelijk dat er bijna een miljoen ‘inlanders’ in Palestina waren die er van generatie op generatie gewoond hadden en een redelijk welvarende samenleving hadden opgebouwd.

‘Het vluchtelingenprobleem is een gevolg van Arabische agressie’

De tweede mythe is dat het vluchtelingenprobleem ontstond als gevolg van de inval van de Arabische landen in mei 1948 die de jonge Israëliëse staat beoogden te vermorzelen, en die een oorlog tot gevolg had. Eigen leiders en de Arabische landen zouden hen toen hebben opgeroepen te vluchten. Afgezien van enkele lokale oproepen die altijd *tijdelijk* vertrek beoogden: voor die claim bestaat geen schijn van bewijs, het is dan ook gewoon niet waar.² Voorts: vrijwel de helft van de vluchtelingen was al vertrokken vóór de inval van de Arabische legers, daartoe aangezet door intimidatie en geweld zijdens de zionisten.

‘Oorlogsomstandigheden’, *‘the fog of war’*, het wordt nog steeds aangevoerd als excuus voor de verdrijving toen: ‘In een oorlog gebeuren er nu eenmaal dingen die niet door de beugel kunnen.’ Oorlogsomstandigheden vormden voor Israël de dekmantel waaronder de noodzakelijk geachte etnische zuiveringen werden uitgevoerd.

Zelfs al zou er sprake zijn geweest van vlucht eigener beweging: het maakt niet dat de vluchtelingen daarmee hun recht op terugkeer naar hun huizen en landerijen verspeeld zouden hebben. Dat vanzelfsprekende, onvervreembare recht is bekrachtigd in vele VN-resoluties, ook al in de beginjaren van de Verenigde Naties toen die volkerenorganisatie onmogelijk van een anti-Israëlhouding beschuldigd kon worden.

De seculiere zionistische droom was en is een eigen staat voor het Joodse volk met zoveel mogelijk land en zo min mogelijk niet-Joden. Noodzakelijke voorwaarde voor het realiseren van die droom was verdrijving van een ander volk.

Israël was na de laatste wapenstilstandsovereenkomst van 1949 niet bereid over vrede te praten, want Israël wist dat dat zou leiden tot onweerstaanbare druk om de vluchtelingen terug te laten keren en om de grenzen vast te leggen. Israël wenste geen van beide.³ Je voert geen etnische zuiveringen uit om die vervolgens met de penne-streek van de ondertekening van een verdrag weer ongedaan te maken.

Het na 1949 onder Militair Gezag plaatsen van 85% van het in Israël achtergebleven deel van de Palestijnse bevolking had ook als belangrijkste doelstelling deze mensen te beletten terug te keren naar hun bezittingen of het innemen van leeggemaakt land dat zij als Palestijns beschouwden.⁴

De Joodse auteurs Liliënthäl en Beit-Hallahmi noemen het de oerzonde van Israël. Die is uitvoerig gedocumenteerd door Tom Segev die er in *One Palestine, Complete* een hoofdstuk aan wijdt⁵; door Ilan Pappé en Benny Morris die er elk een boek aan wijdden; en door Meron Benvenisti, Menachem Klein, Jonathan Cook, Gershom Gorenberg, Benjamin Beit-Hallahmi, Alan Hart en Ari Shavit.^{6 7}

Sinds die oerzonde is de systematische campagne op gang gekomen de slachtoffers af te schilderen als daders: koppig, terroristisch, crimineel. *Blaming the victims*. In het licht van het enorme onrecht dat de Palestijnen is aangedaan en de bereidheid genomen te nemen met 22% van het oorspronkelijk mandaatgebied, c.q. hun bereidheid de ander 78% te gunnen, is het Palestijnse gedrag een voorbeeld van irenische lankmoedigheid.

Etnische zuivering, een misdaad tegen de menselijkheid, is de hoeksteen van het zionisme. Daarzonder zou de droom geen werkelijkheid kunnen worden. De zionistische leidlieden waren zich daarvan welbewust en handelden ernaar.

Theodor Herzl zei in 1895 daarover in zijn dagboek: ‘We zullen de bezitloze bevolking over de grens kwijt moeten zien te raken door werk aan ze te verschaffen in de doorganglanden terwijl we ze elke vorm van werkgelegenheid in ons eigen land onthouden... Zowel het onteigenen van het Arabische land als het ver-

wijderen van de arme onderklasse moet discreet en behoedzaam gebeuren.⁸

Ben-Goerion bepleitte op het Zionistisch Congres van 1937 eveneens behoedzaamheid bij dat verwijderen van de Palestijnen, maar het tempo moest nu wel omhoog, anders zou het met de Joodse kolonisatie van het land nooit wat worden.⁹ Dat dat verwijderen immoreel was, was voor het Congres geen punt.

Josef Weitz, directeur van het Joods Nationaal Fonds, schreef in zijn dagboek op 20 december 1940: 'Het moet duidelijk zijn dat er geen plaats in het land is voor beide volken.'¹⁰

Vanaf begin januari 1948 werd met de verdrijving van de Palestijnse bevolking een systematisch begin gemaakt; aangestuurd door een door Ben-Goerion geïnitieerd informeel gezelschap onder de naam 'Transfer Comité', onder leiding van Joseph Weitz.¹¹

Als ontkennen van het bestaan van een autochtone bevolking niet meer helpt, worden andere verdringingsmechanismen aangeroepen. Dat er niets bijzonders aan was: 'Er zijn zoveel mensen van huis en haard verdreven in en na de Tweede Wereldoorlog.' Als iedereen het doet, wordt het kennelijk minder erg. 'Die vluchtelingen werden gastvrij opgevangen in andere landen. Waarom gebeurde dat niet met de Palestijnen in de ons omringende landen?' Dat het een probleem is, is eigenlijk de schuld van de Arabieren dus. Alsof de eigen verantwoordelijkheid daarmee zou zijn verdwenen. Voorts: hoe problematisch dat opvangen kan zijn toen de geschiedenissen van Libanon en Jordanië.

Laten we dat argument dat ze in de omringende landen moeten worden opgenomen ook eens bezien door de lens van de analogie: waarom zouden Duitsers, Fransen en Spanjaarden ineens miljoenen Nederlanders in hun midden moeten accepteren als staatsburgers omdat anderen ze uit hun land hadden verdreven en hun land hadden bezet?

Het accepteren van deze redeneringen, dat de omringende landen de Palestijnse vluchtelingen hadden moeten opnemen en dat het opnemen van Joden uit Arabische landen de rekening veref-

fend zou hebben, is in wezen ethnocentrisch. Van de Arabieren in het algemeen en de Palestijnen in het bijzonder worden dingen gevraagd die wij voor Europeanen of Amerikanen onaanvaardbaar zouden achten.

Dit denken vindt zijn oorsprong in de ontstaansgeschiedenis van het conflict: in de imperialistische periode waarin het normaal werd gevonden over anderen te beschikken. Dat ‘normale’ vormt nog steeds impliciet de grondslag voor onze oordelen over dit conflict.

Dat ze niet gastvrij werden opgevangen in de omringende landen had een aantal redenen, maar veruit de voornaamste is dat de omringende landen al doende de gerechtvaardigde claim op terugkeer zouden hebben ondermijnd.

Ondertussen is er opnieuw een campagne op gang gekomen om de Palestijnse vluchtelingen en hun nazaten hun status te ontnemen, o.a. door die status te betwisten¹² en te pleiten voor opheffing van UNRWA. President Trump zette daarom ook de contributie aan UNRWA stop.¹³

Het gebruik van het woord ‘vluchteling’ is in deze context een vorm van framing: het gaat om verdrevenen.

Sinds 1967 heeft Israël nog eens 350.000 Palestijnen verdreven van de West Bank en 80.000 Syriërs van de Golan.¹⁴ De sluipende etnische zuivering gaat ondertussen onverminderd voort, in Israël zelf en in de bezette gebieden.

Zionistische terreur

Dat terreur nodig was voor de stichting van de Staat en de etnische zuiveringen, wordt goedgepraat met een verwijzing naar het resultaat. ‘Het doel heiligt de middelen’ en ‘Je kunt nu eenmaal geen omelet bakken zonder eieren te breken’ zijn motto’s die alarmbellen moeten doen rinkelen. Het is de boodschap van het Etzel-museum in Jaffa: hoeveel slachtoffers er vielen bij de Etzel-actie in Deir Yassin is eigenlijk irrelevant.¹⁵ Het gaat om het

resultaat en dat was geweldig: het droeg enorm bij aan de vlucht van de Palestijnen.¹⁶

Dezelfde resultaatredenering wordt gevolgd ter rechtvaardiging van disproportioneel geweld: als het functioneel genoemd kan worden, ‘om de vijand een lesje te leren’, dan mag het, want: ‘die vijand is uit op onze vernietiging’. Dat laatste is een axioma dat alles rechtvaardigt.

In de geschiedenisboeken op de middelbare scholen in Israël worden niet alleen deze daden maar ook de daders zelf verheerlijkt. Foto’s van hen, waar ze trots op hun heldendaden te zien zijn, met het bloed van weerloze vrouwen, kinderen en mannen bij wijze van spreken nog druipend van hun handen, verluchtigen de tekst.

Het gaat dan bijvoorbeeld om de nachtelijke raid op het plaatsje Qibya in 1953 waarin 69 in hun slaap verraste Palestijnse burgers werden vermoord. Die helden, dat zijn de latere rolmodellen Ariel Sharon en Raphaël Eitan, samen met anderen die het in de strijdkrachten en de politiek in Israël ver geschopt hebben. De raid was geen exces maar vond plaats in opdracht van de regering, met het expliciete doel zoveel mogelijk mensen te doden. Het geciteerde lesboek zegt, in navolging van de regering inder tijd, dat de raid het moreel en de waardigheid van het leger hersteld had.¹⁷ Een soortgelijke raid vond plaats op het dorpje Kafr Qasim in 1956, waarbij 53 Palestijnse dorpelingen gedood werden.¹⁸

‘Wij staan quitte na de verdrijving van de Joden uit de Arabische landen’

Oorzaak en gevolg worden hier verhaspeld: dat probleem ontstond doordat Israël de Palestijnen verdreef en zich zo de gramscap van de Arabische wereld op de hals haalde. Bij herhaling is er vóór 1948 vanuit de Arabische wereld gewaarschuwd, ook door joodse inwoners van die landen, dat verdrijving van Arabieren uit Palestina consequenties zou hebben voor de in de Arabische wereld levende joden.¹⁹ Die waarschuwingen waren gericht aan dovenmansoren: verdrijving van joden uit de Arabische wereld was Israël juist welkom, zij vormden een nieuwe bron van immigratie.

Het antwoord ‘Wij staan quitte’ is ook een vorm van groepsdenken waar een individuele Palestijn niets aan heeft, zijn ont-rechting wordt er niet draaglijker door. Het wordt evenmin erkend door het internationaal recht.

Als gezegd: tot het begin van het zionisme leefden de Joden in relatieve rust in Arabische landen. Dat werd pas anders toen het zionistische plan ten uitvoer werd gebracht, met name na 1948 toen de Palestijnen in grote meerderheid verdreven waren en hun het recht op terugkeer was ontzegd, in strijd met het internationaal recht en de elementaire moraal. Maar ook toen nog was de uittocht van de Joden uit Arabische landen beperkt.

Een uitzondering is Irak. Tot ver in de twintigste eeuw waren de Joden ook in Irak veilig geweest, van antisemitisme was geen sprake. Pas na de Eerste Wereldoorlog stak het de kop op door invloeden van buitenaf: het opkomend nationalisme en rivaliteit tussen nazi-Duitsland en het Verenigd Koninkrijk dat het mandaat van de Volkenbond had over Irak. De Duitsers stookten met anti-Britse en antisemitische propaganda en fondsen. In Irak was

men daarvoor ontvankelijk: in 1920 vond er al een grote opstand plaats tegen de Britse heerschappij over het land, die bloedig werd neergeslagen. In het voorjaar van 1941, na een pro-Duitse staatsgreep, koos Irak de zijde van nazi-Duitsland. De Iraakse rebellen kregen steun van de Luftwaffe. De Britten sloegen die 'rebellie' neer, met daarin ook nog een rolletje voor de Joodse militie Irgun.

In het vacuüm dat ontstond tussen de overgave door de Iraakse regering en de intocht van Britse troepen in Bagdad ontladden de spanningen zich in de pogrom die bekend werd als de Farhud. Honderdtachtig joodse burgers werden vermoord, een veelvoud raakte gewond of werd verkracht. Huizen, bedrijven en synagoges werden geplunderd en verwoest.

De belangrijkste oorzaken waren de antisemitische propaganda van nazi-Duitsland, een machtsvacuüm en de kans voor gepeupel in dat vacuüm zijn gang te gaan.²⁰

Het toont de kwetsbaarheid van joodse gemeenschappen: ook al woon en werk je ergens al generaties lang, dat is geen garantie dat een deel van de bevolking zich niet op een kwade dag tegen je zal keren. Het maakt de wens begrijpelijk een eigen staat te hebben.

Claudia Roden, een joodse vrouw, beschrijft in een interview terloops hoe haar familie pas in 1956 vertrok uit Egypte door de animositeit die het gevolg was van de Israëliëse aanval op dat land.²¹ Dat in 1954 een aantal joodse inwoners van Egypte zich had gedragen als leden van een vijfde colonne door in opdracht van de Mossad aanslagen te plegen in het land, had het klimaat eerder natuurlijk al behoorlijk verpest voor de joodse gemeenschap daar. Een ongeprovoceerde Israëliëse aanval op het hoofdkwartier van het Egyptische leger in Gaza in februari 1955 had eenzelfde effect.²²

Een in Egypte uitgebrachte film beschrijft het leven van de tachtigduizend zielen sterke joodse gemeenschap die daar in de eerste helft van de twintigste eeuw in harmonie leefde met christenen en moslims. Men voelde er geen enkele aandrang gehoor te geven aan de zionistische oproep. Pas tijdens en na de stich-

ting van de staat Israël werd hun bestaan in Egypte geleidelijk aan steeds zwaarder. Zij wilden toen naar Europa of de Verenigde Staten, niet naar Israël.²³

Er bestaan ook claims dat Israël zelf emigratie uit die landen naar Israël zeer aanmoedigde, onder andere via het plegen van aanslagen op joodse doelwitten²⁴ in lijn met de rekensommen van Ben-Goerion tijdens een Atlantische oversteek aan boord van de 'Queen Elizabeth' in juli 1945.²⁵

Ook de latere emigrantenstroom van Joden uit de Sovjet-Unie moest vooral op Israël worden gericht, in plaats van op de voorkeursbestemming Verenigde Staten. Van een middel, namelijk het verschaffen van een veilige haven aan Joden, werd Israël tot een doel.

De tragiek is dat Israël de wereld voor joden elders bepaald onveiliger maakte: anti-Israëlische sentimenten vertaalden zich ook in antisemitische, en Israël is zelf allerminst die veilige plek geworden die men dacht te creëren. Om aan die beide problemen een einde te maken is een verandering van Israëliisch beleid nodig: in plaats van een op macht, afschrikking, onderdrukking, ontrecting en expansie gebaseerd beleid, zou het land uit eigenbelang moeten streven naar een op gerechtigheid gebaseerde vrede met de Palestijnen en de omringende landen.

Mythe 4

‘De Palestijnen hadden een eigen staat kunnen hebben als zij het verdelingsplan van de Verenigde Naties uit 1947 hadden geaccepteerd’

Het is geen mythe maar waarheid dat de Palestijnen een eigen staat hadden kunnen hebben als de Arabieren het verdelingsplan van de Verenigde Naties van 1947 hadden geaccepteerd²⁶ (en als wij aannemen dat het Jordaanse vorstehuis een soevereine republiek als buur had geaccepteerd in plaats van het verdelingsplan te zien als een kans op uitbreiding van zijn grondgebied én als wij aannemen dat de zionisten deze verdeling blijvend zouden hebben geaccepteerd. Beide zijn nogal krasse vooronderstellingen.)

Maar hoe redelijk was dat verdelingsplan, c.q. hoe onredelijk was het van de Arabieren het voorstel van de hand te wijzen?

Op het eerste gezicht lijkt de verdeling volstrekt onredelijk: aan de Joden werd 55% van Palestina toegewezen, terwijl de Joden 30% van de bevolking uitmaakten en voor het leeuwendeel uit nieuwkomers bestonden. De Joden hadden door aankoop niet meer dan zeven procent van het land in eigendom.²⁷ (Gebleken was ook dat de nieuwe eigenaren de rechten van daarop gevestigde pachters negeerden, hetgeen weinig goeds voorspelde voor de toekomst.)

De oorspronkelijke bewoners, 70% van de totale bevolking, die daar voor het leeuwendeel al generaties lang woonden, kregen 45% toegewezen in het voorstel.

Ergo: de nieuwkomers kregen per hoofd drie keer zoveel toegewezen als de oorspronkelijke bewoners.

Bij nadere beschouwing lijkt het met die scheefheid ook wel weer een beetje mee te vallen: in het aan de Joden volgens dit ver-

delingsplan toegewezen gebied zouden, naast de daar bestaande Joodse populatie van 670.000 zielen, ook 485.000 Palestijnen mogen blijven wonen. Bovendien, zo was de redenering van de opstellers, moest er ruimte zijn om immigratie te absorberen van joden die nog steeds in vluchtelingenkampen in Europa zaten, 250.000 in getal. (UNSCOP wees overigens het idee af dat die 250.000 joodse vluchtelingen allen naar de nieuw te vormen Staat zouden moeten emigreren; andere landen met een veel grotere absorptiecapaciteit zouden het hunne moeten bijdragen aan de oplossing van dat probleem.)

De Palestijnen voelden nochtans niets voor een plan dat ruim de helft van hun land zou weggeven aan nieuwkomers en bovendien vergde dat zij zouden accepteren dat een half miljoen Palestijnen óf onder vreemde overheersing zouden worden gebracht (zij voorzagen dat de Palestijnen die in de joodse meerderheidsstaat zouden komen te wonen tweederangsburgers zouden worden) óf naar elders moesten vertrekken, met achterlating van hun bezit aan huizen en landerijen.

De omringende landen wezen het plan om die redenen eveneens af.

Mythe 4a

‘De Palestijnen hebben al een eigen land: Jordanië.’

Het is waar dat het oorspronkelijke mandaatgebied Palestina ook Jordanië omvatte. Dat betrof een voorlopige regeling. Zionisten ontlenu daaraan de claim dat in het verdelingsplan van de Verenigde Naties veruit het grootste deel van het mandaatgebied aan de Palestijnen toeviel en dat de Palestijnen daarnaartoe zouden moeten verkassen: uit Israël, de bezette gebieden en de diaspora. Dan zou het conflict opgelost zijn.

Het was de Volkenbond die het mandaat aan de Britten gaf, het was ook de Volkenbond die zijn zegen gaf aan het Verenigd

Koninkrijk toen het in 1922 het mandaat opsplijste in Transjordanie en Palestina. Het lijkt me redelijk in beide gevallen de autoriteit van de Volkenbond te accepteren in plaats van selectief te winkelen. (De meeste zionisten accepteerden die splitsing, de revisionisten niet. Het was een van de redenen voor de scheuring onder de zionisten in 1935.)

Verdelingsplannen sindsdien hadden uitsluitend betrekking op Palestina ten westen van de Jordaan, inclusief het verdelingsplan van de Verenigde Naties van 1947 dat de grondslag vormde voor de staat Israël.

Selectief winkelen is in zionistische kring de gewoonte geworden: als staat legitimiteit ontleen aan een niet-bindende resolutie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties om vervolgens zo ongeveer alle VN-resoluties naast je neer te leggen, ook de bindende van de Veiligheidsraad.

Het selectieve winkelen is ook van toepassing op de zionistische interpretatie van de Balfour-verklaring. Die wordt nog steeds aangeropen als onderbouwing van het recht van de Joden Palestina tot hun staat te maken. In morele zin is dat onzinnig: de Britten waren helemaal niet in de positie andermans land weg te geven. Maar doordat de Volkenbond de Balfour-verklaring mede als basis nam voor het Britse mandaat, kreeg die niettemin status. Het ging in die verklaring evenwel slechts om medewerking aan het stichten van een Joods nationaal tehuis in Palestina. Dat dat een staat zou moeten worden staat er niet. Dat dat in heel Palestina zou zijn evenmin. Wat er wel staat, is dat 'niets gedaan mag worden dat de burgerlijke en religieuze rechten van de bestaande niet-Joodse gemeenschappen in Palestina zal aantasten.'